

RANDA UHUTUD VEELINDUDE LOENDUS (RULL)

Vilju Lilleleht

Eesti Ornitoloogiaühingu uus projekt pakub kaasalööjatele võimaluse mitmekesistada oma kevadtalviseid linnuharrastusi. RULL-i eesmärgiks on selgitada talvitavate veelindude suremust ja jälgida merereostuse mõju lindudele. Ühtlasi selgitatakse välja kohad, mis on õlireostuse tõttu

veelindudele eriti ohtlikud ning vajadusel astutakse samme lindude kaitsmiseks. Loendus toimub paljudes maades juba aastaid ja on rahvusvaheliselt koordineeritud.

Loenduse läbiviimine on lihtne. Piki veejoont läbitakse võimalikult pikk (tavaliselt kümme-kond km) rannikulõik ja loendatakse kõik randa uhitud surnud linnud. Seda tehakse võimalikult peatselt pärast mere vabanemist jääst või püsiva jääkatte puudumisel raskeima talveaja möödumist. Üles tuleks märkida: loenduse algus- ja lõpp-punkt nii, et kaardil oleks neid võimalik üles leida (parem, kui ise hinnataks ka loenduslõigu pikkus), leitud lindude liik, võimalusel ka sugu, vanus ja surma põhjus. Vahel saab hinnata ka hukkimise aega. Et vastavad määramisjuhendid pole Eestis alati kättesaadavad, võib lindudelt koguda ühe tiiva ja/või muid iseloomulikke sulgi, panna need leiuandmetega varustatult eraldi ümbrikutesse või paberisse, kuivatada ja toimetada meile. Lisaks oleks kindlasti vaja üles märkida, kas lind oli puhas, õliga mõõdukalt või tugevasti saastunud. Samuti tuleks hinnata läbitud rannikulõigu või selle osade saastatust õliga. Oleks tervitatav, kui saaksime andmeid ka leitud surnud hüljeste hulga ja liigi (hall- või viigerhüljes), vanuse (vana või poeg) ning võimalusel hukkimise aja kohta. Juhul kui te läbitud lõigul hukkunud olendeid ei leidnud, palume ikkagi vastav teade loenduse kohta meile saata. Parema ja igale loendajalegi märksa huvitavam on, kui saate loenduse kavandada järgmistel aastatel või võimalusel veelgi tihedamini korratavatena. Loenduste aega ei ole võimalik ette öelda. See oleneb talve ja kevade iseloomust ning jääkatte paksusest. Tublimaid loendajaid püüame premeerida.

Veebruaris 1992 saatsime RULL-i üleskutsed 68 loodetavale kaasalõojale. Osalejaid oli 7. Ajavahemikus 22.02. - 17.04. läbiti kokku 85 km (iga loendaja 4-30 km) rannajoont mitmel pool Eestis. Surnud lindudest leiti kõige enam aule - 13, peale selle 2 luike (liik määramata), 1 sinikael, 1 hõbe-, 1 naeru- ja 2 määramata kajakat. Üks aul Pärnus oli mõõdukalt saastatud, kuigi rannik oli kõikjal puhas.

EOÜ tänab loendusest osavõtu eest Maria Kalli (loendas lõigul Kunda - Karepa), Sven Kiihust (Rocca-al-Mare - Kakumäe), Tarmo Krummi (Laugu - Völupe), Jaan Miilbergi (Pärnu), Allar Padarit (Kõrgessaare - Luidja), Aare Selbergi (Saareküla - Kahtla) ja Üllar Soonikut (Kärdla - Palli oja suue).

* * *

Beached bird survey

An appeal to birdwatchers to participate in the survey of beached birds right after the ice-break-up in Spring 1993. 85 km of coastline in different parts of coastal Estonia were surveyed by seven counters in 1992. 13 ind. of Long-tailed Ducks, 2 Swans (unspec.), one Mallard, one Black-headed Gull and 2 Gulls (unspec.) were found. One of the Long-tailed Ducks found was moderately oiled, while the coast at its entire length remained unpolluted.